Arad, XXXX. évf. 211. szám. Egyes példány ára 4 lej, vasárnap 5 lej. 1925. október 3. Szombat

Szerkesztőség:
Arad, Acsev.-palota.
Kiadóhivatal:
Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)
Sürgönycim: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS
HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egész évre ... ... 840 Lej.
Fél évre ... ... 420 Lej
Negyed évre ... ... 210 Lej.
Havonta ... ... 70 Lej
Hirdetések díjszabás szerin.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap 5 lej.
Bucurestiben 50 banival több

A liberálisok

a közelgő községi választások alkalmából érintkezést óhajtanak a Magyar Párt tagozataival. Ezt a meglehetősen diplomatikus kifejezést használják, hogy „érintkezést óhajtanak." Ha a kormány a maga pozíciójának erősitésében észreveszi hirtelen a népkisebbséget, akkor ennek a népkisebbségnek is joga lehet a maga pozíciójának fölbástyázását kérni a kormánypárttól. A Magyar Párt leülhet a tárgyalás zöld asztalaihoz, ha azt érzi, hogy nemcsak akkor magyar és nemcsak akkor párt, a mikor hatalmi pozíciók megerősitésére van szükség, hanem akkor is az, amikor vitális érdekeit védelmezni akarja.

A kormányhatalom és a liberális-párt kooperációja a romániai magyar-párttal csak ugy lehet életképes és gyümölcsöt hozó, ha a Magyar Párt maga is képes az életre és betölti az államéletben reáváró történelmi hivatást. A történelmi hivatás helyett eddig csak történelmi sebekről lehet szó. Ha a liberális-párt közeledése a községi választások alkalmából őszinte és igaz, akkor ezt az igazságot és őszinteséget becsülje meg terveinkben, vágyainkban és sérelmeinkben a kormány. Kéz kezet mos és mi tudjuk, hogy amilyen erőt jelentünk igy csüggedten, reményteln letargiánkkal és megtépázott passzivitásunkkal is a közelgő választásokban, olyan méltányos is lehetne hozzánk a centrális-párt, ha belátná azt a méretetlen jelentőséget, amelynek összetevői nem a csüggedtség, nem a tépázottság, nem a letargia, hanem a friss népkisebbségi öntudat, a szabad fellélés lehetőségeinek biztos érzése. Becsületes tárgyalást akarunk és ez elől nem zárkózunk el, de ne zárkózzon el a liberális-párt sem attól, hogy a fáradt, szomoru politikai üzletfelet még a tárgyalás ideje előtt székkel kinálja meg és leültesse az egyenrangu felet. Mert tudnia és dokumentálnia kell, hogy az a kéz, mely után nyul, a becsületes, dolgozó, önérzetes magyar ember keze.

Bratianu miniszterelnök a királynál.

(Bucuresti, október 2.) Ma délelőtt Bratianu Jonel miniszterelnök és Tancred Constantinescu királyi kihallgatáson jelentek meg. A kihallgatás két óra hosszat tartott. Ferdinánd király nagyon barátságosan fogadta a miniszterelnököt, akivel külföldi utazása előtt, azaz körülbelül három hónapja találkozott utoljára. A lapok különböző kommentárokat füznek ahhoz, hogy a miniszterelnök Constantinescu Tancreddel együtt jelent meg a királynál.

Nagyarányu kommunista-összeesküvést lepleztek le. — Megnyilik az aradi vadászkiállitás. — Felmentett ujságiró. — Felgyógyul az összekaszabolt gyermek. — Felmentették Reinitz Jakab büntársait. — A Derby-győztes Magda. — Ongyilkosság az apa szemeláttára. — Végetértek Aradon az érettségi vizsgák. — Kártérítést kér Aradváros a Kludsky-cirkusztól.

Készül a trónbeszéd.

A minisztertanács a parlament munkaprogramjával foglalkozott. — Hivatalosan cáfolják Vaitoianu miniszter lemondását.

(Bucuresti, október 2.) Tegnap délután minisztertanács volt a külföldről visszatért Bratianu Jonel elnöklése mellett. A minisztertanács Lepadatu kultuszminiszter előterjesztése alapján megállapitotta Cristea Miron patriarcha beiktatásának programját. Az ünnepélyes beiktatást november elsején, vagy 8-án fogják megtartani. Ezután összeállitották az ortodox egyház jubiláris ünnepségének programját, amely Jasiban fog lefolyni október 5-én a királyi család és a kormány tagjainak jelenlétében. Chirculescu munkaügyi miniszter beszámolt Besszarábia élelmezéséről. A minisztertanács elhatározta, hogy az inséges lakosság részére ujabb hitelt bocsát rendelkezésére a Banca Nationalától kapott kétszáz millió és a Casa Depuneri utján folyósitott ötven millió lein felül. A miniszter a szétosztás ellenőrzésére Besszarábiába utazik és ott is marad tiz napig. A minisztertanács ezután a parlament munkaprogramjának és a trónbeszéd elkészitésével foglalkozott, majd folyó ügyeket intézett el. A belügyi államtitkárság ügyében nem történt döntés.

A Rador Távirati Iroda a legkompetensebb forrásból nyert értesülés alapján megcáfolja Vaitoianu közlekedésügyi miniszter lemondásának hirét. Vaitoianu résztvett a tegnapi minisztertanácson, amely után kijelentette tudósitónknak, hogy lemondásának hirét érdekeltek lanszirozták, hogy a belpolitikában zavart támasszanak.

A Dimineata jelenti, hogy Munteanu tábornok, hadügyi államtitkár lemondott állásáról, mert a cudsiri fegyvergyár igazgatója lesz. Utódjává Manolescu tábornokot nevezik ki.

Olaszország nem vesz részt a lausannei konferencián.

(Róma, október 2). Mussolini végleg elhatározta, hogy nem vesz részt a lausannei konferencián. Ennek oka az, hogy a konferencia nem tárgyal Olaszországot közvetlenül érdeklő kérdéseket.

Munkában a Magyar Párt.

Milyen feltételek mellett hajlandó a magyarság a liberálisokkal való együttmüködésre. — Az elnöki tanács ülése.

(Cluj-Kolozsvár, október 2.) A Magyar Párt elnöki tanácsa e hó 7-én délelőtt 11 órakor ülést tart. A végleges programmot még nem állapitották meg, azonban feltétlenül tárgyalás alá kerül a községi választások, a telepesek ügye, a genfi határozat és a kivándorlás elleni propaganda. Ezenkivül előreláthatólag az egyházak genfi peticiójára és az iskolakérdésre is sor kerül. — Jelentettük annak idején, hogy a Magyar Párt vidéki tagozataihoz a liberális párt szintén vidéki szervezetei átirattal fordultak, amelyben az iránt érdeklődtek, hogy milyen feltételek mellett volna lehetséges az együttmüködés a községi választásokon. Tudósitónk ma a Magyar Párt vezetőségétől ebben az ügyben a következő felvilágositást kapta: A Magyar Párt az együttmüködés előfeltételül a generális kivánságok teljesitését köti ki. Ilyenek elsősorban a cenzura és a határvidéki ostromállapot megszüntetése, továbbá az egyházak autonómiáját és a magyar iskolákat ért sérelmek orvoslása. Amig ezek nem történnek meg, szó sem lehet az együttmüködésről.

Az uralkodó-pár Temesváron.

A főpolgármester felhivása a város közönségéhez.

(Bucuresti, október 2.) Ferdinánd király és Mária királyné ma este Constantinescu Alexandru földmüvelésügyi miniszter kiséretében Temesvárra utaztak, hogy ott részt vegyenek az állatkiállitáson. A királyi pár vasárnap délig marad Temesváron. — A temesvári hatóságok nagyban készülnek a királyi pár fogadtatására. A főpolgármester hirdetményt bocsátott ki, amelyben felhivta a lakosságot, hogy a házakat és ablakokat diszitsék fel. A bevonulási utvonal a következő lesz: A józsefvárosi pályaudvartól a Decebal-hidig, onnan a Begaparton a kalapgyár és Banatul sporttelep mellett a mehalai Avram Iancu-térig vezető ut. Innen vissza a Decebal-hidon keresztül, a Ferdinánd király-uton keresztül a szinháztól a tüzérkaszárnyáig menő utvonal és innen a prefekturáig. A lakosság is nagy előkészületeket tesz, hogy méltón fogadja a királyi párt.

Amerika kevesli a francia törlesztést.

(Washington, október 1.) A francia—amerikai tárgyalásokat még nem fejezték be. Az amerikai kormány nincs megelégedve Caillaux ajánlatának az első évi annuitásra vonatkozó részével és kevésnek tartja az évi negyven millió dolláros részletet. Caillaux táviratot intézett a francia kormányhoz és megcáfolja azt a hirt, hogy Amerikában kölcsöntárgyalásokat folytat. A Reuter ügynökség jelentése szerint az első öt évi fizetésről szóló provizórius egyezményt ma aláirták, a további fizetéseket később fogják megállapitani.

Az Associad Press értesülése szerint Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia azt az értesülést kapták, hogy az adósságaik rendezése nem történhetik olyan feltételek mellett mint Franciaországgal, Angliával, vagy Belgiummal történt. Az amerikai kormány a kisantant államainak adósságát más alapon kivánja rendezni, mert az adósságokat is más feltételek mellett folyósitotta.

— **Elitélték a bolgár agitátor bécsi merénylőjét.** Bécsből jelentik: Az esküdtszék Carniciu Maciát, aki Panica Tódor macedón agitátort agyon lőtte, bünösnek mondotta ki és 8 évi sulyos börtönre itélte. Büntetése letöltése után kiutasitják az ország területéről. Az ügyész vádbeszédében a legmesszebbmenő enyhitő körülményeket hangsulyozta és a vádlott betegségére való tekintettel kérte a büntetés felfüggesztését.

Magyarországon

fogtak el egy kolozsvári rablógyilkost.

Egy erdélyi börtönből megszökött kétszeres rablógyilkos bünlajstroma.

(Miskolc, október 2.) Veszedelmes gonosztevő került a miskolci rendőrség kezére. A gonosztevő, aki nemrég szökött meg a kolozsvári börtönből, Magyarországon is már a bünselekmények egész sorozatát követte el. A miskolci rendőrség figyelmét már napokkal ezelőtt felhivta magára egy gyanusan viselkedő fiatalember, akit két hét óta éjjel-nappal az egyik Széchenyi-téri kávéházban lehetett látni. Állandóan a kártyázók körül forgolódott és maga is nagy összegekben kártyázott. Senkisem tudta róla, hogy kicsoda és hogy miből él. A detektivek több napi megfigyelés után kinyomozták lakását, majd megállapitották, hogy az ismeretlen Soór István néven szerepel és szabadságolt gazdatisztnek adja ki magát. Minthogy napról-napra gyanusabbá vált, a detektivek minden lépését figyelni kezdték, de semmi olyan dolgot nem tapasztaltak, amelynek alapján enélyesen lehetett volna eljárni vele szemben.

Tegnap délután az egyik detektivnek, aki napokon át figyelte az állitólagos gazdatisztet, a körözöttek arcképei között feltünt egy kép, amely nagyon hasonlitott Soór Istvánhoz. Megmutatta társainak is, akik szintén felfedezték a hasonlóságot. A kép alá ez volt irva: Sovre Simon a kolozsvári ügyészség által körözött rablógyilkos.

Az arckép és Soór között felfedezett feltünő hasonlóság alapján a detektiv utasitást kapott, hogy azonnal állitsa elő a gyanus gazdatisztet. A detektiv elment Soór lakására, azonban nem találta. Egyik kávéházban akadt éppen reá akkor, amikor kártyázás közben nagyobb nyereséget vágott zsebre. Előállitotta a rendőrségre, ahol Kravecz Zoltán dr. rendőrfogalmazó megkezdte kihallgatását.

— Maga az a Sovre Simon, aki a kolozsvári fogházból megszökött? — kérdezte a fogalmazó.

Az előállitott felháborodva tiltakozott a gyanusitás ellen és iratait előszedve igazolni próbálta magát. Az okmányok, amelyek nagyszerü hamisitványok, Soór István ujfehértói gazdatisztre szólanak. Hosszasan kérdezgették, de állhatatosan tagadta, hogy ő volna a körözött rablógyilkos. A rendőrtisztviselő végül is elővette Sovre fényképét. Mikor az állitólagos Soór a képet meglátta, elsápadt, remegni kezdett és elhaló hangon annyit mondott:

— Nem kerülhetem el sorsomat!

Mikor magához tért első meglepetéséből, beismerte, hogy tényleg ő a körözött rablógyilkos. — Nyomban megkérdezte azonban:

— Fogalmazó ur, nemde nem adnak ki a román hatóságoknak?

A rendőrfogalmazó megnyugtatta, azután megkezdte részletes kihallgatását. Ekkor derült csak ki, hogy milyen veszedelmes gonosztevőt juttatott a véletlen a miskolci rendőrség kezére. Bevallotta, hogy a kolozsvári törvényszék rablógyilkosság miatt életfogytiglani fegyházra itélte. Egy másik rablógyilkossága, valamint több utonállás és betöréses lopás miatt még csak ezután került volna a kolozsvári törvényszék elé.

Mig Erdélyben viselt dolgait nagy bőbeszédüséggel mesélte el, addig azokról a bünselekményekről, amelyeket Magyarországon követett el, nem akar vallomást tenni. Tagadása ellenére a miskolci rendőrségen azt hiszik, hogy az elfogott kolozsvári rablógyilkos lelkiismeretét egész sereg Magyarországon elkövetett bünselekmény is terheli. Éppen ezért a miskolci rendőrség a legszélesebb körü nyomozást indította meg bünlajstroma összeállitására.

Hármas halálitélet után felmentés.

Felmentettek kémkedés vádja alól egy háromszor elitélt fiatalembert. — Egy közel hat év óta huzódó ügy feltünést keltő befejezése.

(Budapest, október 2.) Még 1920. január 27-én történt, hogy a szegedi magyar katonai hatóságok letartóztatták Székely-Schwartz József szegedi fiatalembert, akit a magyar hatóságok azzal vádoltak, hogy mint a szegedi francia hadtestnél volt detektiv, a francia katonai hatóságoknak olyan jelentést adott, mely szerint a magyar hadsereg a franciák megszállása idején 50 gépfegyvert rejtett el, illetve falazott be. Ezenkivül egy sereg kémkedésért vádolták meg Székely-Schwartzot, a kinek ügyében három izben tartott a magyar hadbiróság főtárgyalást és mind a három alkalommal kötéláltali halálra itélték. Felebbezés folytán az ügy a legfelsőbb honvédtörvényszékhez került, mely az első itéletet megsemmisitette és uj tárgyalást rendelt el. Ez alkalommal ugyancsak bünösnek mondották ki és ujból kötél általi halálra itélték. A legfelsőbb haditörvényszék ezt az itéletet is megsemmisitette, de később a legfelsőbb honvédbiróság is halálra itélte Székely-Schwartz Józsefet.

A jogerős itélet után — már a kivégzés küszöbén — Székely családja kegyelmi kérvényt nyujtott be Horthy kormányzóhoz és egyben ujrafelvételi kérvényt is készitett a fiatalember ügyvédje, a melyben a kémkedés vádját igyekezett megcáfolni. A honvédfőtörvényszék helyt adott ennek az ujrafelvételnek és tegnap megtartották az érdekes ügyben a tárgyalást, ahol a legszélesebb mederben folytatták le a bizonyitást. Meghozták az itéletet, mely szerint a háromszor halálraitélt Székelyt a kémkedés büntettének vádjában ártatlannak mondották ki és fölmentették. A háromszor halálra itélt Székely-Schwartz József ilyenformán 5 évi és 10 hónapi vizsgálati fogság után szabadlábra került.

A tátrai kékszakállt

három ujabb gyilkossággal vádolják.

Bazant ellen Lengyelországra is kiterjesztik a nyomozást. — Feleségét és családját is megölte a nőgyilkos.

(Prága, október 2.) A tátrai nőgyilkos ügyében óráról-órára előrehalad a nyomozás s valószinü, hogy még több szenzációs meglepetést fog eredményezni. — Ma már valószinünek látják azt a föltevést, hogy Bazant nem rablási szándékkal ölte meg a két nőt és kisérelte meg Rhya Bozsena elpusztitását, hanem a leányok megfertőzésével ráháruló felelősség alól akart kibujni.

A poprádi csendőrség tegnap reggel hat órakor kezdte meg a holtak fölkutatását a Magas Tátrában. Bazant vallomása és az ennek alapján készült helyszinrajz szerint két csendőrjárőr indult el. Az első járőr Lavica és Brindis őrmesterek vezetésével Tátrafüredről indult ki, fölment azon az uton, ahol Bazant a vallomás szerint Jozefinával járt és a Poprádito környékét járta be. Megállapitották, hogy Bazant szeptember 3-án a menházban megszállott. A bejelentőlapra Bazant Henrik és felesége bejelentést irt. A második járőr Sanetrik kapitány vezetésével a Csorba-tó környékét kutatta föl. A járőrök azonban késő este minden eredmény nélkül tértek vissza. A Bazant által megjelölt terepen semmi nyomot sem találtak. Valószinünek látszik, hogy Bazant a gyilkosság szinhelyét hamisan jelöli meg és félre akarja vezetni a hatóságokat.

Az eredménytelen kutatás miatt Bazant Henriket ma Prágából a Tátrába kisérték, hogy személyesen mutassa meg a helyet, ahol két áldozatát meggyilkolta és elrejtette. Ujabban felmerült gyanuokok alapján azt hiszik, hogy Bazant felesége, ennek cselédje és egy Kretchner Mária nevü nő, akik régebben hirtelen haltak meg, szintén Bazantnak lettek áldozataivá. Mivel ezek mindhárman lengyel területen haltak meg, a nyomozást Lengyelországra is kifogják terjeszteni.

A Prágában élő Poppénénak, aki grafológiai szaktekintély, megmutatták Bazant kezeirását. A grafológus szerint Bazant terhelt ember. Sulyos betegségben szenved, amelyet titkolni igyekezett. Már tizennégyéves korában abnormális életet élt és azóta is szexuális aberrációkra hajlamos. Intelligens, gyors fölfogásu ember, de rosszakaratu és szereti, ha sokat beszélnek róla.

Foglyot szöktet

az alkohol.

A toloncuton levő leány szökése.

(Saját tudósitónktól.) *Ghiologhiu* Vazul aradi külkerületi csendőrt parancsnoksága tegnap azzal bizta meg, hogy egy Vercegh Irén nevü magyarországi illetőségü csavargónőt kisérjen át az aradi szigurancához az országból való kitoloncolás végett. A csendőr foglyával utközben betért Weisz Jakab kocsmájába, ahol iddogálni k[illegible] A csendőr hamarosan [illegible] Vercegh Irén pedig [illegible] pillanatban, csomag[illegible] hagyásával, megugrott és ott hagyta részeg őrét. Az ittas csendőr egy darabig kereste a megszökött leányt, de nem találta. Visszament a csendőrörsre, ahol jegyzőkönyvet vettek fel az esetről s Ghiologhiut letartóztatták. A szökésben levő leány ellen köröző levelet adtak ki. A csendőrt katonai biróság elé állitják.

Felgyógyul

az összeszabdalt gyermek

Miért követte el Mánicsné borzalmas tettét. — Buskomorság, anyai szeretet és véres bárd.

(Saját tudósitónktól.) Részletesen beszámoltunk arról a véres gyermekgyilkossági és öngyilkossági kisérletről, amit Aradon a Strada Neculcea (Part-ucca) 2. számu házban — tegnap este — egy hirtelen megtébolyodott asszony: *Mánics* Iván nyomdász felesége követett el. A véres tett után az őrült asszonyt és borzalmasan összevagdalt 14 éves fiát a mentők az aradi közkórházba szállitották be. A kórházban dr. *Ardelean* Gyöngy ügyeletes orvos először a vérbeboritott, eszméletlen fiut részesitette segélyben. Mánics Ibiu sebesülése a következő: A fején két koponyacsontig ható vágás, a bordák között és a hátlapockán egy-egy éktelen seb, három csontig ható vágás a bal alsó- és felsőkaron és a kézfejen. A segélynyujtás után a sérült fiut tovább szállitotta a mentőkocsi az aradi gyermekkórházba.

Utána az őrült anya sebeit kötözte be az orvos, aki a kutba ugrásnál a bal karján megsérült. Majd azzal az indokolással, hogy elmebeteget csak orvosi beutalás alapján vehet fel a kórház, az elborult elméjü és gyilkos asszonyt visszaküldték a lakására. Reggel rendőrök mentek ki a szerencsétlen nyomdásznéért és beszállitották a központi rendőrségre, ahonnét az aradi ügyészség intézkedésére a közkórház elmegyógyászati osztályára vittek, ahol jelenleg megfigyelés alatt áll.

A beszállitás után nemsokára megjelent a kórházban Deteschán János rendőrkomisszár s a közben lecsillapult Mánicsnét kihallgatta. Az aszony egészen higgadtan adta elő a rémes éjszakán történteket. Elmondotta, hogy azért határozta el magát a borzalmas tettre, mert ugy érezte, hogy hamarosan meg fog halni s nem akarta fiatal gyermekét anya nélkül itthagyni. Inkább ugy tervezte, hogy meggyilkolja a fiát és azután magával végez. Más mondani valója nincsen, világosan nem igen emlékszik arra, hogy mit cselekedett.

A szerencsétlen fiatal fiu állapota egyébként sulyos, de ha komplikációk nem állnak be, ugy 6—8 hét alatt felépül. Ma délelőtt megoperálták és a müvét jól sikerült. Az éjszakát a fiu betegágyánál töltötte édesapja: Mánics Iván nyomdász, akit munkaközben értesitettek az éj folyamán felesége és fia tragédiájáról. Mánics nyomdász iránt városszerte nagy részvét nyilvánul meg.

Magyar sajtóban él a magyar nyelv. Terjessze az ARADI KÖZLONY-t!

Öngyilkosság

az apa szemeláttára.

Egy kártyás fiu apjától való félelmében leugrott az emeletről. — Borzalmas jelenet egy pesti kártyaklubban.

(Budapest, október 2.) Tegnap éjfél[illegible]an egyik budapesti klubban [illegible]m esemény játszódott le, amely példátlan a pesti kártyacsaták történetében is. A terézvárosi Szabadelvü Párt Andrássy-uti klubhelyiségében véres botrány játszódott le egy kétségbeesett apa és egy lejtőre került fiu között. Az apai szigor elől a fiu az első emeleti klubhelyiség ablakából az uccára vetette magát.

Fél tíz óra tájban történt, hogy a klubhelyiségben megjelent egy idősebb ur, aki megkérdezte a komornyiktól, hogy Horovitz László itt van-e. Nem tudom, — felelte a szolga. Erre az idősebb férfi még egy ur társaságában végigjárta a termeket, majd a ruhatárnál felkiáltott:

— Ott van a fiam kalapja és kabátja. De hová bujhatott? — mondotta tovább az idősebb ur.

— Nem szégyenlik magukat, hogy kiskoru fiatalembereket ide engednek a kártyaszobába.

— Csend legyen — kiáltott a játékmester az idősebb urra. — Tessék innen kimenni!

— Nem megyek, a fiamat követelem, adják azonnal elő. Itt játszik magukná!, tegnap hét millió koronát hozott el otthonról a pénzemből és itt kártyázta el, itt szedték ki a zsebéből. Adják elő azonnal a fiamat!

Erre körülfogták a helyiség alkalmazottjai az idősebb urat és kezdték kifelé hurcolni a helyiségből.

— Tolvajok! — kiáltotta magából kikelten, — én Horovitz József kereskedő vagyok és fiamat, Horovitz László magántisztviselőt keresem. Azonnal adják elő a fiamat, nem engedem, hogy tönkretegyék a kártyaasztal mellett.

Ebben a pillanatban már ütlegelések érték az idősebb embert, akit a társaságában levő fiatal férfi, egyébként a másik fia, testével védett meg. Óriási tumultus, lárma keletkezett erre, majd egy éles hang hasitotta át a levegőt.

— Ne keress édes apám!

Mindenki az éles hang irányába fordult és megdöbbenve látták, hogy a tömegen keresztül törj magát egy husz esztendő körüli, jól öltözött fiatalember, odarohan a kártyaszoba egyik nyitott ablakához és mielőtt még megakadályozhatták volna, az emeleti ablakból levetette magát az uccára.

A kártyaszobában tartózkodók megdermedve nézték a jelenetet, egy hölgy elájult és végig vágódott a padlón. Mindenki leszaladt az uccára és ott találták a Szivucca kövezetén eszméletlenül a fiatal Horovitz Lászlót. Egy autó bevitte a rendőrségre, az ügyeletes orvos megállapitotta, hogy bár a lábaira nem tud állni, szerencsére egyik lába sem tört el, de sulyosabb zuzódásokat szenvedett a fején és az alsó testén. Később aztán bünbánóan elmondta, hogy már kora délután felment a klubba, ahol előző napon édes apja pénzéből hét millió koronát vesztett el.

Felmentették Reinitz Jakab büntársait.

Egy napon hangzott el a váradi tábla marasztaló, s a miskolci törvényszék felmentő itélete.

(Saját tudósitónktól.) Tegnap itélkezett a nagyváradi tábla Reinitz Jakab sorsa felett és érdekes véletlen következtében a miskolci törvényszék ugyanazon a napon tárgyalta Reinitz Jakab két magyarországi büntársának ügyét. 1921. juliusában történt — a vád adatai szerint, — hogy Reinitz Jakab meggyilkoltatta Érpiskolt községben Rozmaring Jenő szatmári kereskedőt. A szatmári kereskedő, akinél nagyobb mennyiségü dollár és lei volt, atyja megbizásából Nagyváradra utazott. Utközben megismerkedett Reinitz Jakabbal, aki egy jó üzlettel biztatva, a kereskedőt Érpiskolt községbe csalta. Itt Szabó János mezőőr kunyhójában szálltak meg. Alig aludt el Rozmaring, Reinitz arra akarta rábeszélni a mezőőrt, hogy gyilkolja meg a kereskedőt, a pénzen majd megosztoznak. A mezőőr vonakodott, ellenben azt ajánlotta, hogy hivják el Zajthy Ferenc mezőőrt, aki vállalkozni fog erre. Zajthy öccsével egyetemben meg is gyilkolta az alvó kereskedőt és megosztoztak a pénzen és a nála volt értéktárgyakon. Néhány hét mulva felfedezték a holttestet és a gyanu a két Zajthy-fivérre irányult, akiknél megis találták az áldozat zsebóráját. A szatmári csendőrség letartóztatta a két fivért, akik azonban Magyarországra szöktek át, ott azonban a miskolci rendőrség hamarosan elfogta őket. A szatmári hatóságok kiadatásukat kérték, ezt azonban Magyarország megtagadta és a miskolci törvényszék ma vonta felelősségre a két Zajthy-fivért, akik tagadták a gyilkosságot és azt állitották, hogy az óra, — amely állitólag Rozmaringé lett volna — már régebben birtokukban volt. A biróság bizonyitékok hiányában felmentette a vádlottakat, a főügyész azonban felebbezett és a felebbezés eldöntéséig a vádlottak fogva maradnak.

Megnyilik az aradi vadászkiállitás

Gyönyörü állatpéldányok egész serege ejti majd csodálatba a közönséget. — Királyi vendégei lesznek az aradi kiállitásnak.

(Saját tudósitónktól.) Az impozáns méretü országos vadász-kiállitás előkészületei a mai nap folyamán befejeződtek s a kiállitás holnap már a maga teljes egészében és szépségében várja előkelő látogatóit. Jóleső örömmel állapithatjuk meg: valójában az egész ország vadásztársadalma megmozdult, hogy résztvegyen az első nagyobbszabásu vadászkiállitáson, amely az aradi parkkioszkban nyert elhelyezést.

A kioszk-épület előtti tér, ahol nyáron a jazz-band a legdivatosabb shimmyket játszotta, teljesen megváltozott. Zöld galyakkal dekoráltan, ünnepélyes zászlódiszbe öltözött. A nagyteremben s a két oldalhelyiségben van a vadászkiállitás. A falakról a legexotikusabb állatfejek merednek le, a különböző zerge-, őz- és szarvasaggancsok között ijesztően nyujtja ki hosszu állkapcsát egy nilusi krokodil s mellette több alligator. A hatalmas kőszáli s szirti sasok, a vadmadarak, a gázlók, a különböző kisebb szárnyasok kitömött példányai szinte nem is mennek eseményszámba, itt mindenki különlegeset, ujszerüt keres, de talál is. A kiállitás exotikus, igen érdekes részét *Königsegg* Fidél gróf és *Dániel* Péter gyüjteményei képviselik, amelyek két hatalmas falat foglalnak el. Az Afrikát megjárt híres utazó, gróf *Königsegg* Fidél gyüjteménye, mely jelenleg *Révichy* Leó tulajdonát képezi, a kiállitás szenzációja. Antilopok, amelyek közül egyesek a tehén nagyságát is elérték, büszke nyakukkal uralják az együttest, mellettük óriási kafferbivalyok fejei. Remek antilop bőrök, nubiai sas, Szudánban ejtett pávián, fehér sólyom, simmeringsgazella, varacskos disznó, krokodil- és alligátor-fejek, vizibakok igy egymásutánban elsorolva talán csak egy különös khaosznak látszanak, a kiállitáson elrendezve azonban a legnagyobb meglepetést keltő, értékes gyüjteményt alkotnak. Hasonló értékü és érdekességü gyüjteményt mutat be Dániel Péter földbirtokos, ki szintén afrikai vadászutján szerezte meg hatalmas kollekcióját. Már a dekoráció is látványosság: a gyüjteményének háttere bambusznádakból van kirakva, ami érthetően emeli a gyüjtemény szépségét. Dániel Péter gyüjteménye szintén remek antilopokat, vaddisznókat, krokodilfejeket és aggancsokat foglal magában. Az amerikai exotikumot *Sármezey* Antal által kiállitott dél-amerikai pumák, paradicsom-madarak, kolibrik és a legkülönbözőbb éneklő madarak adják meg. Rendkivül szép *Vadas* Gyula szarvas-aggancsból összeállitott teljes szalon berendezése. A szobaberendezés egy diványból, három támlanélküli székből, két támlásszékből, egy csillárból, valamint egy kis asztalkából áll. A tárgyak legkisebb hajlásai és faragásai is Vadas által elejtett szarvas aggancsból állanak, ugy, hogy az egész valóságos remekmü. A szobaberendezés egyébként eladó s minden valószinüség meg van arra, hogy gazdára is talál. Lengyel Imre volt főgimnáziumi tanár, a Cerbul-vadász-egyesület tagja, saját maga által kitömött sasokkal, vércsékkel, vadrucákkal, szalonkákkal, erdei és mocsari madarakkal szerepel. Lintia Dionisie a timisoarai tömőintézet tanára szintén saját tömésü madarait állitotta ki. Gyüjteményében az összes, a Dunadeltáig terjedő vidéken élő madarak megtalálhatók. A legszebb az oroszországi csont-madár, mely országunkat kedvező éghajlata miatt keresi fel. Számszerint a legnagyobb kiállitás a Crisana vadásztársaságé. A nyolcvan tagból álló társaság körülbelül négyszáz csodás állatpéldánnyal ejti csodálatba a szemlélőt.

Dr. Simó Károly szarvasaggancsai valóságos szenzációt keltenek. Gyüjteményében látható három aggancs, amelyhez hasonló nagyon kevés van. Ez az aggancsgyüjtemény már Pesten és Bécsben is dijat nyert és erős a kilátás arra, hogy dr. Simó aggancsai itt is első dijat kapnak. Puy Aladár gyönyörü zerge-gyüjteménye és retezati felvételei, Lányi János antilopjai, szarvas- és őzaggancsai, Scheffler Dezső szarvas- és őzaggancsai, Hoffmann socodori főerdész Ázsiában ejtett állatjai, Babescu Viktor gyönyörü vadászmotivumu gobelinjei, Blaskovich Géza vaddisznófeje, gróf Wenckheim Frigyes öt hatalmas iramszarvasa, báró Nopcsa Elekné zergegyüjteménye, Ciorogariu kőszáli sasa, Mager farkasbőre és Záray tanár három nagy aggancsa méltó diszei az aradi vadászkiállitásnak.

A kiállitással kapcsolatban két aradi cég: Engelhardt és Hartmann Kálmán gyönyörü tárgyakkal járultak a kiállitás fényének emeléséhez. Engelhardt különböző alapon fekvő, apró szőrmedarabkákból müvészies-en összeállitott függönyt és egy kerevet-teritőt, mig Hartmann Kálmán a legszebb és a vadászati sporttal összefüggésben álló ezüst- és egyéb értéktárgyakat állitott ki.

Beszéltünk Babescu Viktor igazgatóval, a kiállitás elnökével, aki páratlan szakértelemmel állitotta össze és rendezte meg ezt a kiállitást.

— Két évi tervem ez a kiállitás — mondotta Babescu igazgató — ami 10 hónapi munka árán sikerült is. Különös hálával tartozom az aradmegyei állattenyésztő bizottságnak, amely nekem a vadász- és kutyakiállitásra huszezer lej támogatást adott. Továbbá nagy hálával tartozom ama vadászati sportot kedvelő férfiuknak, akik oly nagy számmal keresték fel trofeáikkal a kiállitást, amelyen Ausztráliát kivéve, minden kontinens képviselve van, különböző állatfajokkal. A kiállitáson teljes számmal vesznek részt az ország kitünő vadászai is, akik nem egyszer komoly életveszedelmeken keresztül jutottak egy-egy értékes állat birtokába. A holnap megnyiló vadászkiállitás az ország első hatalmas kiállitása, a melyről már eddig is a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a legkiválóbb szakértők. — A kutyakiállitás három, a vadászkiállitás tiz napig tart. Csütörtökön és vasárnap katonazene fogja szórakoztatni a közönséget. Hirek szerint — persze erről, még bizonyosat nem mondhatok — a kiállitást Őfelsége, valamint Károly trónörökös Őfensége is meglátogatják. *(s. n.)*

— **Rablóbanda garázdálkodik a pécskai országuton.** Az aradi központi rendőrséghez jelentés érkezett be az aradi VI. kerületi, az arad—gáji rendőrségtől, hogy napok óta hajnalonkint az Arad és Pécska közötti országuton egy jól szervezett, 8—10 tagból álló rablóbanda garázdálkodik, amely megtámadja a vásárosokat és a hetipiacra igyekvő kofákat. A rablók a kukoricásokban tanyáznak, fel vannak fegyverkezve és nehéz őket megközeliteni. Eddig már többeket kifosztottak. A rendőrség mindent elkövet, hogy veszélytelenné tegye tőlük az országutat. Remény van rá, hogy az utonállók bandája egy-két napon belül hurokra kerül.

Kártérítést kér Arad
a Kludsky-cirkusztól.
A cirkusz hatalmas kocsijai tönkretettek egy uccát.

(Saját tudósitónktól.) Amikor a Kludsky-cirkusz Aradon járt, a város olyan értelmü megegyezést kötött a cirkusz tulajdonosaival, hogy a bevonulás folytán megrongált Lövész-uccát a saját költségükön hozzák rendbe. A tulajdonosok erre szerződésileg is kötelezték magukat és a városnál biztositékul 40.000 lejt helyeztek letétbe. A város erre nyomban árlejtést hirdetett az ucca megjavitására. Két ajánlat érkezett be, Rossi és Pellegrini 80.000 lejt, Stanity György pedig 60.000 lejt kért a javitási munkálatokra. A város az olcsóbb ajánlat mellett döntött s egyszersmind hivatalosan felszólitotta a Nagyváradon tartózkodó cirkusz tulajdonosait, hogy a hiányzó 20.000 lejt fizessék be a város pénztárába.

Véget értek
az érettségi vizsgák Aradon.
Negyvenkettő közül huszonhét növendék felelt meg.

(Saját tudósitónktól.) Anghelescu iskolapolitikájának második erőpróbája is elsuhant felettünk, befejeződtek a pótérettségi vizsgálatok. Az eredmény ezuttal nem a szokott szomoru, a 42 szóbeli vizsgálatra engedett tanuló közül csak 15 nem felelt meg, 27 pedig meglepő jó eredménnyel nyerte el a baccalaureatust. Nem tudható, hogy most, a pótérettségi vizsgálatokon, a vizsgáztató bizottság volt enyhébb, vagy a tanulók mentek nagyobb felkészültséggel a vizsgának, mindenesetre az arány a multkorihoz viszonyitva, sokkal kedvezőbb. A sikerrel vizsgázók névsora a következő: A Moise Nicoara liceum növendékeiből: Berzovan János, Cozman György, Dragomir Miklós, Caracas Miklós, Halmagean Péter, Rusanda György, Fericean István, Hesz Lajos, Nicolescu Virgil, Popescu Porfir, Sulutiu Aurel, Teritean Aurel, Tarnavean Valér, A brádi főgimnáziumból: Butariu János, Dávid János, Gradina Cornél, Obadau Miklós, Robu Veturia. A római katolikus főgimnáziumból: Adler László, Havlik Ferenc, Kiss Rezső, Tüdős János, Bokor Amália, Haász Eleonora. A Ghiba Birtából: Bárdosi Ilona és Teodorescu Natalie. Az összes tanulók közül a legjobb eredményt 8.20 átlaggal a kitünő brádi tanuló, Butariu János érte el.

— **Az ügyész és rendőr harca.** Budapestről jelentik: Érdekes ügygyel foglalkozott ma a királyi tábla. Emlékezetes még, hogy Tóth József budapesti közrendőr éjszaka az uccán leigazoltatta Karácsonyi Bálint soros ügyészt és sulyosan bántalmazta. Gunhardt Tibor rendőrorvos pedig hivatalos bizonylatot állitott ki arról, hogy az ügyész ittas volt és a rendőr is azzal védekezett a birósági tárgyaláson, hogy az ügyész volt az, aki ittas állapotban bántalmazta őt. A biróság Tóthot három évi fegyházra, a rendőrorvost hat heti fogházra itélte. A tábla mai tárgyalásán Tóth büntetését két és fél évre szállitotta le, mig az orvost felmentette, mert megállapitottnak vette jóhiszeműségét.

A Derby-győztes Magda.
Irta: Fekete Tivadar.

Hát igy van: megtörtént! Magda, Fülöp Magda, aradi urilány, Derby-cipőáruház és hegedümüvésznő és vöröshaju és csinos és jó exteriőrü és ugynevezett jó gyermekszobából kiröppent hajadon, azé lett, akit szeretett és azé lett, aki szerette. Azé lett, a polgári morál anyakönyvi berendezkedése mellett, azzal a szinházi szankcióval, amellyel Papp ur megkérdezi a piros bársonyfotelben ülő házasulandó feleket — miközben kitünő anyakönyvvezetői derekára felköti a nemzetiszinü szalagot — hogy hajlandó-e a vőlegény férje lenni a menyasszonynak és a menyasszony hajlandó-e felesége lenni a vőlegénynek? Ez az a forma, amibe Fülöp Magda szülei nem akartak beleegyezni és ez az a forma, amit Magda kisasszony a szülei hátamegett, minden előitélet, minden kritika és minden megbeszélés dacára, ellenére és plánéjára magának választani bátorkodott!

Ki kell jelentenem, Magda kisasszony, hogy a multkori hegedüjátékától el voltam ragadtatva, de ez a szerelmi hegedüjáték egyenesen arra kényszerit, hogy bronz-frizurája fölé odaillesszem férfi elismerésem ritkán osztott glóriáját. Én nem tudom, hogy miért szenzáció, amit Magda kisasszony tenni mert, én nem tudom, hogy miért esemény, miért ujságcikk, miért csoda, miért téma, miért riport az, hogy egy leány ahhoz megy férjhez, akit szeret? Hogy ma, 1925-ben, nem feltétlenül a Jakobi Viktor-féle „Leányvásár" mintájára mennek férjhez a leányok, hogy nem feltétlenül a prágai ghettó biblai előirásait respektálják, hogy előzőleg Fülöp ur, az apa, vagy Fülöpné asszony, az anya nem folytatnak hosszadalmas tárgyalásokat a vőlegény apjával és anyjával, hogy nem tudják határozott pontossággal megállapitani: vajjon milyen gazdasági mérleg bázisán, hány szobán és hány paplanlepedőn épül fel leányuk jövendő együttélése egy idegen urral — ez talán, ez hát a szenzáció? Ugy látszik, igen! Ez azt!

Végre megint egy fiatal, vörös haju leány, aki semmi több, csak érett a házasságra és ebbe az ügybe nem enged beleszólást. Végre egy energikus, uri nevelésü, okos gyermek, aki a maga judiciumát reálitásokba töri át és akinek mindegy, hogy a maga élete irányitásához mit mond az ujság, a kávéház és a szalon! Kétségtelen, hogy az orosz szovjetházasság formulája és a „La Garconne" tipusa között mégis csak ez az egyetlen egyszerü megoldása Magda kisasszony életének! Adjuk meg a becsületes és polgári mentalitásu szülőknek azt a tiszteletet, ami megilleti őket, de valljuk be: hogy azért, mert Magda kisasszony hajszinét Tizian képein láttuk Velencében, vagy mert hegedüje mély hurjából meleg szenvedély csobog, azért még nem volt valószinü, hogy valamelyik Cantacuzino herceg, vagy a keszthelyi Festetich áll meg egy délben Alfa-Romeniával az aradi Derby-cipőüzlet kirakata előtt, hogy ne cipőt, hanem leányt kérjen. Lehet, hogy Magda és vele együtt minden Magdák, Eszterházvakat, Cantacuzinokat, Festeticheket és más távoli őrgrófokat érdemelnek meg férjül, de erre várni nem lehet és nem szabad sokáig, ezt a hazárd valószinütlenséget kierőszakolni ugy sem lehet a sorstól és vannak Magdák, a milyen a Fülöp Magda, akik azt vallják, hogy jobb ma egy ifju Lindner Károly, akit szerettek, mint holnap egy Eszterházy, aki dominiuma dacára sem rokonszenves. Ha frivol akarnék lenni, kölcsön kérném a régi Faragó-operettnek azt a mondatát, amely Casanova Jakab kalandjaiban fordul elő és ugy szól, hogy jobb ma egy ifju pásztor, mint holnap egy vén király!

Mit akartak, kit vártak, kiben hittek Fülöpék? A rokoko-ruhás fehér királyfiban? Miért? . . . Azért, mert Magda jobban tudott hegedülni, mint én, vagy Balogh Lajos? Magda szeretett, Lindner urat szerette, akinek azt hiszem, mint főkönyvelőnek és mint magánembernek, de lehet, hogy mint tornatanárnak sincs több fizetése, mint tizezer lej havonta és egész mindegy, hogy ezt a „Romecar"-cég fizeti-e neki, vagy a Kairói Angol Bank, mert a lényeg csak az, hogy boldoggá fogja tenni Magdát, hogy Magda boldoggá fogja tenni őt és hogy a szerelem nem valami adás-vevési objektum, nem egy üzleti alapokra fektetett vállalkozás, hanem a vérnek, a kivánásnak és a szekszuális és lelki csodáknak hangosan, sikoltozón és boldogan felhördülő szimfóniája!

Aki ebbe a szimfóniába beleszól, az hamis hangot fog. Aki, szülő, adás-vevési objektumnak nevelte a leányát, az citévesztette a hajszint is és a hegedüjátékot is. És aki a leányt, ha törvényes és kifogástalan formák között azé lesz, akit szeret — elitéli, vagy megriad tőle, kritizálja vagy megdöbben rajta, az vonuljon kolostorba és felejtse el, hogy olyan században élünk, ahol a nőnek egyetlen és elsőrendü joga, azt szeretni, a kit akar.

Magda kisasszony nem volt komplikált, nem volt szenzáció, nem volt esemény, Magda kisasszony nem volt differenciáltan bátor, még csak egyszerüen bátor sem volt, tegnap még lány volt, aki vágyakozott és ma asszony lett, aki szeret. Gondolom, Magdáéknál rendben lesz minden és ha Festetich gróf mégis megálina a Derby-cipőüzlet előtt, mutassák meg neki a legujabb angol sportcsizmákat, mert nem lányt kérni jött, hanem cipőt. A Derby-üzletben, ahol eddig a Magda csak favorit volt, most ő lett a Derby-győztes!

KÉPZŐMŰVÉSZET
Minisan-Pálfy-kiállitás.

Az aradi Kulturpalota kistermében ma két jeles festőmüvész nyitja meg tiz napra terjedő képkiállitását. Minisán Kornél és Pálfy Kálmán. Minisán 46 darab gyönyörü olajfestményt, Pálfy pedig 35 darab akvarellt állitott ki. Minisán Kornélt már nem kell bemutatni az aradi és környékbeli müértő közönségnek, hiszen tehetsége révén immár országos névre tett szert és ez a tizenötödik kiállitása. Kolozsvár, Nagyvárad, Brassó, Temesvár és többször Arad: az eddigi állomások Minisán nagyszerü, müvészi kiállitásainak történetében. Különösen, mint tájkép- és csendélet-festő elsőrangu a müvészetében. Nagyszerü meglátásai, a müanszokig fejlett izlése, pompázatos szinkeverése, mesteri ecsetje az igazival megtévesztésig hüvé teszik festményeit. Vanak festett selymei, virágai, gyümölcsei, amik szinte megelevenednek a vásznán s müvészi erejében csodálóvá teszik a szemlélőt. Jól megválasztott tárgyu és aprólékosságig finom kidolgozásu festményekkel lép az aradi közönség elé Minisán Kornél, ez az izig-vérig talentumos müvészember. Két legszebb, legjobb és legnagyobb képe: a „Tél" (aradi Marosrészlet télen) és egy virág-interieur. Gyönyörü képei még: „Törcsvára", mely a királynő kastélyát ábrázolja, „Törcsvári táj", „Fenyves", hegyoldali részlet a Brassó melletti Királykőhegységből, „Őszi barack", „Cigányok" cimü festménye, pipacs- és rózsa-csendéletei.

Nem kevesebb tehetséget, finom érzéket, egyéni és tökéletes kidolgozást mutat a most először nyilvánosan kiállitó Pálfy Kálmán is. Ecsetje alól eleven szentimentálizmust, melancholiát, vagy mosolyt és napsütést varázsolnak elő kiváló vizfestményei. Legszebb pasztellje a „Kunyhó előtt" cimü, mely egy zsupfedeles falusvégi félszert ábrázol a tavaszi, harmatos napsütésben. Nagyon szép munka még három más képe is: a „Várakozó szekér", „Maros partján" és a „Hazatérő birkanyáj". De általában, egytől-egyig minden kiállitott festménye az igaz müvészt mutatja és igéretet tesz további fejlődésre, sikerre és előrehaladásra. (pege.)

Vállozások lesznek
a magyar kormányban.

Budapestről jelentik: Jól informált politikai körök ugy tudják, hogy Bethlen István magyar miniszterelnök az október közepén összeülő nemzetgyülés előtt teljes kabinettel akar megjelenni. Mivel azonban jelenleg Magyarországnak nincsen külügyminisztere, hanem a külügyminiszteri tárca ideiglenesen Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszter kezében van, a külügyminiszteri tárca betöltése lesz az első probléma. — Walkó burkoltan ugy nyilatkozott, hogy a kettő közül szivesebben a külügyminiszterséget vállalná és igy valószinü, hogy az uj magyar külügyminiszter ő lesz. Ezzel megürül a kereskedelemügyi tárca, amelyet hir szerint dr. Ripka Ferenc a magyar főváros jelenlegi főpolgármesterének ajánlanak fel és ezzel a főpolgármesteri probléma is megoldódna Bárczy István javára.

Magyar nyelvünket védelmezi, aki uj előfizetőt szerez az ARADI KÖZLONY-nek!

HIREK

Felmentett ujságiró.

Egy irredenta-beugrasztás epilógusa

(Cluj-Kolozsvár, október 2.) A kolozsvári törvényszék ma délelőtt tárgyalta Indig Ottónak, az „Ellenzék" munkatársának sajtópörét. A pert a sziguranca inditotta az ujságiró ellen, mert 1922-ben lapjában megirta, hogy Oláh Ferenc szinészt a kolozsvári magyar szinház tagját egy cselédruhába öltözött fiatal nő kereste fel, aki irredenta felirattal ellátott medaillont akart átadni. A nő annyira gyanusan viselkedett, hogy Oláh azt hitte, hogy agent-provokatőrrel van dolga. Másnap az esetet Indig meginta lapjában és annak keretében erősen támadta a sziguráncát. A mai tárgyaláson az ujságiró előadta, hogy nem volt szándékában a sziguráncát megsérteni és a cikket a három év előtti idők hangulatában irta meg. Ilia Livius dr. vádbeszédében éles szavakkal támadta a kisebbségi sajtót és Indig szigoru megbüntetését kérte. A törvényszék German Traian dr. védőbeszéde után kihirdette az itéletet, amely a vádak alól felmenti az ujságirót. Az ügyész felebbezést jelentett be a biróság itélete ellen.

— **Lengyel diákok látogatása Aradon.** A jövő hét végén nagyobb számu lengyel diákcsapat fogja Aradot felkeresni. A lengyel diákok tanulmányuton vannak és a bucuresti-i lengyel követ vezetésével jönnek hozzánk és megtekintik városunk látnivalóit. A város vezetősége hivatalosan és ünnepélyes formák között fogadja a lengyelországi vendégeket, a kik este hangversenyt adnak a Kulturpalotában.

— **A választói névjegyzék összeállitása.** Az aradi városházán napnap után késő estig dolgoznak a választói névjegyzék összeállitásán. A jelentkezéseket már lezárták és igy azok, akik eddig nem jelentkeztek, csak a járásbiróságtól kérhetik a listába való felvételüket. A város vezetősége, amint a névjegyzék elkészül, közszemlére teszi ki, még pedig olymódon, hogy annak megtekintéséhez mindenki könnyen hozzájuthasson és ne legyenek torlódások. A névjegyzék kifüggesztésének pontos dátuma ezideig nincsen megállapitva és a kifüggesztés valószinüleg kerületenkint történik.

— **A viztorony tetőfedése.** Aradváros a leégett viztorony tetőzetének elkészitésére árlejtést irt ki. Négy aradi cég tett ajánlatot, névszerint Oráf Sándor 322.000 lejjel, Marián János 330.000 lejjel, Tritthaler Ferenc 378.000 lejjel és Dán és Drecin 363.000 lejjel. A tanács mai ülésén ugy döntött, hogy a Marián-cég ajánlatát fogadja el, dacára annak, hogy nem ez a legolcsóbb ajánlat. Döntését azzal indokolta meg, hogy a város érdeke, hogy a munkához elsőrendü anyagokat használjanak fel. A Marián-cég elsőrendü, egymásba illeszthető deszkából, mig a többi cégek csak egyszerü deszkából készitik a tetőt.

rüzetek, táskák
Sándor hirlapirodában Arad.

Cuza professzor Budapestre utazott.

(Bucuresti, október 1.) Cuza professzor Tonuleanu tanár kiséretében tegnap este Budapestre utazott a nemzetközi antiszemita kongresszusra. Valószinü, hogy a jövő évi antiszemita kongresszust Romániában tartják meg az antiszemita diákok nemzetközi kongresszusával kapcsolatban.

Honvágy, amelyért egy évi börtön jár.

Az aradi törvényszék itélete — határátlépés miatt.

(Saját tudósitónktól.) Orencsák Vilmos 25 éves vajdahunyadi születésü géplakatos. Fiatal, szőkehaju, jámborarcu fiatalember, a ki akaratán kivül botlott bele a szigoru törvényekbe és most ott busul az aradi ügyészség egyik cellájában, azon gondolkozva, vajjon le kell-e zárni azt az embert, aki nagyon vágyik a szüleit látni, akit hazahuz az anyai szeretet. Orencsák Vilmos a 25 éves fiatalember elfelejtette, hogy a vágyódás nem elég manapság ahhoz, hogy egyszerüen felpakkolhjon s jöjjön, hanem először sok mindenféle belyeges okmányt kell beszerezni, azután pedig türelmesen bevárni, mig annak alapján megkapja az utlevelet . . . Orencsák Vilmosnak nem volt türelme, az anyai sziv hazahuzta s addig-addig, amig végül az aradi ügyészség fogházába került.

A fiatal géplakatos Budapesten dolgozott, szépen, szorgalmasan, körülbelül kilenc és fél millió koronát összespórolt magának. Közben elfogta szivét a honvágy. Aradmegyében lakó szüleitől már régen nem kapott hirt, azért elhatározta, hogy hazajön. Otthagyta állását, zsebretette Pesten vásárolt ócska revolverét s utnak indult. El is jutott szépen a határig, ott egy sötét éjszaka keresztülsurrant s átjutott Otlacára. Bement a községbe és kérdezősködni kezdett. A kérdezősködő, idegenarcu fiatalember, a kicsiny határközségben gyanus lett, igazoltatták s ekkor derült ki, hogy Orencsák Vilmos utlevél nélkül jött át a határon. Az otlacai vámhoz kisérték, ahol kikutatták és megtalálták nála a keresetéből összegyüjtött néhány milliót s az ócska revolvert. Megindult ellene az eljárás határátlépésért és csempészetért. Mert átcsempészte, hazahozta összegyüjtött keresményét. Orencsák Vilmos azonban a Sors kiszámithatatlan fordulata folytán nem jutott haza, sőt ha a felebbviteli törvényszék nem lesz kegyelmesebb hozzá, mint a szeszélyes Sors, jó ideig nem fogja látni szüleit, akikért hazasietett. Sőt jóideig mást sem fog látni, mint azokat a szürke börtöncellákat és azokat a szomoru embereket, akik a szürke falak közt tengetik életüket. Mert Orencsák Vilmos ma állott birái előtt, ma próbálta elmondani, hogy miért és kiért jött haza, hogy hazahozta az anyasziv, hogy ő nem akart csempészni, nem akart tiltott dolgot csinálni, csak egyszerüen — haza akart jönni. Csakhogy Orencsák Vilmos ugylátszik nem gondolt arra, hogy paragrafusok szigoru, meglágyithatatlan paragrafusok vannak a világon, amelyeket nem lehet meghatni, amelyeket végre kell hajtani. A hazavágyó géplakatost az aradi biróság bünösnek mondotta ki, mert pénzt hozott át tilos uton a határon és egy évi börtönre itélté. Az itélet elhangzott s nyomában szomoru csend támadt. Huszonötéves Orencsák Vilmosnak pedig könnyek gyültek a szemébe és kétségbeesve kérdezte: — Mi lesz most? — Ezután már nem kérdezett semmit, kijelentette ügyvédje tanácsára, hogy megfelebbezi az itéletet s lecsüggesztett fővel indult vissza, a szerető anyai karok helyett, a börtön felé, amelynek ajtaja tompa dübörgéssel csapódott be Orencsák Vilmos után, akit hazahozott a honvágy . . . (m. r.)

— **A hetvenötéves Hindenburg.** Berlinből táviratozzák: Hindenburg 75 éves születésnapja alkalmából ugy a sajtó, mint a társadalom részéről meleg ünneplésben részesült.

— **Főtárgyalás előtt a vasuti tisztviselők ügye.** A főtárgyalás felé közeledik a letartóztatott és sikkasztással vádolt vasuti tisztviselők ügye. Többizben irtunk már a vasuti tisztviselők ügyéről, akiket azzal vádolnak, hogy több, mint két millió lejjel kárositották meg a C. F. R.-t. Hosszu hónapokig huzódott e bonyolult ügy vizsgálata, aktái vastag csomóvá szaporodtak s most az aradi ügyészség késziti el a vádiratot az ügyben. Értesülésünk szerint e hónap végén tartják meg a főtárgyalást, amely előre is érdekesnek igérkezik s amelyen nagyszámu közönség vesz részt Erdély minden részéből. Dennhoff Lajos az egyik letartóztatott vasuti tisztviselő kérvényt nyujtott be, amelyben betegség cimén kérte a főtárgyalásig szabadlábra helyezését. A kérvény ügyében eddig még nem döntöttek.

— **Orvosi hir.** Dr. Antal György bőrgyógyász és urologus megkezdte esti rendelését 7—8-ig. Arad, Bul. Carol (Erzsébet-körut) 56.

— **Az angol király elleni merénylet:** Londonból jelentik: Mai számunkban irtunk arról, hogy az angol király ellen merényletet terveztek, amelyet a londoni rendőrség idejében felfedett. A hir óriási izgalmat keltett és megtették a szigoru óvintézkedéseket. Az összes kikötőket őrzik és minden érkezőt megfigyelés alá vesznek. Hir szerint az összeesküvésben a berlini és moszkvai kommunista központ két tagja is résztvett. A nyomozás folyik, azonban a rendőrség titokban tartja a részleteket.

— **Kinevezték a levizsgázott napidijasokat.** Hirt adtunk annak idején arról, hogy a városi napidijasok románnyelvü vizsgát tettek egy erre az alkalomra összeállitott bizottság előtt. A vizsgák eredményeit felterjesztették a belügyminisztériumba, a honnan ma jöttek vissza a levizsgázott napidijasok kinevezései.

— **Árviz Tokióban.** Tokióból jelentik: A japán árviz megmérhetetlen károkat okozott. Azokban a tartományokban, amelyekben pusztitott eddig harminc halottat állapitottak meg és számos sulyos sebesültet. A viz Tokióba is behatolt és ezer házat elöntött el. Eddigi megállapitások szerint hárman meghaltak, számos a sebesült.

— **Lits Antal jubilál.** A sablonos évfordulóktól eltérően egy nem mindennapi jubileum ünneplésére készül Aradváros társadalma. A készülő jubileumi ünnepség központjában Lits Antal áll, az aradi ujságiró-gárda legidősebb tagja, aki immár harminc esztendőt töltött el a redakciókban s ujságirói munkásságából huszonöt esztendő Aradra esik. Az ügyes riportert, később körültekintő szerkesztőt, a legkedvesebben anekdotázó, örökvidám társalgót minden ki szerette, akivel a sors szeszélye összehozta, kedélyes társaságok nélkülözhetetlen, becézett tagjává vált s neve ma fogalom a vidéki magyar zsurnalisztika berkeiben. A jubileumi ünnepet az aradi ujságiró szervezet rendezi, amely készséges segitőkre talált mindazokban, akik büszkén hirdetik, hogy Lits Tóni barátai. — Október 18-án este a Fehér Kereszt emeleti nagytermében tartják meg a bankettet, amely, ismerve a jubiláns népszerüségét, jólsikerültnek igérkezik. A rendezőség ezuton is felkéri az érdeklődőket, hogy a kibocsátott iveken névaláirásokkal jelezzék részvételi szándékukat. Minden aradi szerkesztőség elfogad jelentkezéseket.

— **Késik az aradi tüdőszanatórium.** Az aradi tüdőszanatórium megnyitása egyre késik, dacára annak, hogy a városnak sürgős szüksége lenne erre az intézményre. Megirtuk annak idején, hogy kérvényt intéztek az illetékes körök a minisztériumhoz, amelyben kérték a 400.000 lejes városkölcsön approbálását, hogy megkezdhessék az intézmény felállitását. A minisztériumban azonban nehézségeket görditenek az approbálás elé és igy könnyen lehetséges, hogy az annyira sürgős kórház csak január elsején nyithatja meg kapuit a gyógyulásra váró betegek százai előtt.

— **Az uj magyar valuta.** Budapestről jelentik: Az Esti Kurir értesülése szerint a minisztertanács a jövő pénteken dönt az uj valutaegység ügyében. A minisztertanács felhatalmazta a minisztert, hogy javaslatát október 15-én terjessze a minisztertanács elé. Az uj valutarendszer nyomban a javaslat elfogadása után lép életbe.

— **Kerpel könyvtár pótjegyzéke megjelent!**

— **A zsilvölgyi vihar nagy kárt okozott a CFR-nek.** Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatóságához Lupényből jelentés érkezett, hogy a legutóbbi nagy vihar a vasutvonalat és a hidakat erősen megrongálta. A jelentés szerint a vasuti vonal egy részét elmosta a viz és igy csak nagy anyagi áldozattal lehetséges annak megjavitása.

Jön! Jön!
JACKI COOGAN
legujabb filmje az aradi
Urániában.

— **Hibaigazitás.** Mai számunkban egy rendőrségi hirben Koch Miklós neve egy kerékpártolvajlási ügygyel került kapcsolatba. A hirt és pedig abban a formában az aradi rendőrség információs osztálya adta le a lapoknak, ez azonban sajnálatos tévedésen alapul. Tudniillik éppen Koch Miklós volt a feljelentő, akinek kerékpárját ismeretlen tettes ellopta. A helyreigazitásnak készséggel adunk helyet.

A magyar kisebbség szent ügyét szolgálja, aki terjeszti az ARADI KÖZLÖNY-t!

— **A timisoarai Korona uj gazdái.** A timisoarai Korona-szálloda, kávéház és étterem a mai napon gazdát cserélt. Maga a szállodaépület nem került áruba, csak a helyiségei és azok berendezése, valamint átruházták az uj tulajdonosokra a még kilenc esztendeig érvényben levő bérleti szerződést. Mindezeket egy aradi konzorcium vásárolta meg, amely nek tagjai: Éles Béla dr., Éles Géza dr. és Rosenfeld Viktor. A fent elősoroltak vételára 7,250.000 lej volt. Az uj kezelbe került üzemeket Rosenfeld Viktor, az aradi Központi kávéház volt tulajdonosa fogja vezetni. Az átvételről szóló szerződést ma irták alá Temesváron.

— **Francia, angol könyvek Kerpelnél.**

— **Kinos botrány Váradon.** Oradea-Mareről jelentik: Az elmult éjjel kinos botrány játszódott le a Pallas-kávéház terraszán. Amikor a „Nagyvárad" cimü napilap friss példányaival a rikkancsok megjelentek, a terraszon tartózkodó több ismeretlen ur dühösen kikapta az ujságot az árusok kezéből és „Magyar ujság, el kell égetni!" kiáltással többszáz lapot halomba raktak és meggyujtották. Pár pillanat mulva a lapok, mint egy kisebbszerü máglya égtek. A közönség némán szemlélte a barbár cselekedetet, amely az egész városban óriási felháborodást keltett.

— **Nem takoltatják ki Krausz Paulint.** Megemlékeztünk már több izben arról a harcról, amit egy üzlethelyiség bérlete miatt Krausz Paulin aradi kereskedő és Brandes Dávid ékszergyáros folytatott és amiben a végső fokon a napokban a minisztérium Brandes javára döntött. A városi szinház épületében levő Krausz Paulin-féle üzlethelyiséget ugyanis a miniszteri döntés Brandes Dávid aradi ékszergyárosnak itélte oda, a ki a régi bérlő 90 ezer lejével szemben 105 ezer lei évi bért ajánlott fel. A miniszteri döntés óriási feltünést keltett Aradon. A döntés után az aradi kereskedőtársadalom három igen tekintélyes tagja, névszerint: Kepnich Zsigmond, Kerpel Izsó és Sándor Ferenc ma felkerestek Brandes Dávid ékszergyárost, akit arra kértek, hogy a miniszteri döntés dacára is hagyja meg az üzlethelyiséget Krausz Paulinnak, aki egyike Arad legrégibb kereskedőinek. A felkérésre Brandes kijelentette, hogy lemond az üzlethelyiségről, mert maga is méltányosnak találja, hogy a régi bérlő megmaradjon eddigi helyiségében.

— **Milliós házvétel** cimü tegnapi hirünkre vonatkozólag dr. Werner János annak közlését kéri, hogy a házra hosszabb lejáratu opciót kapott s igy a vétel ma még perfektuálva nincs.

— **Csalás-e pénzért nőülni?** Divatlap a csunya nők számára. Messze, messze Csikországban, Apró mozaikok, Hogyan áll talpra Törökország, Szerkesztői üzenetek, Vidám esetek, stb. az „Aradi Kurir" ma megjelent legujabb számának érdekesebb cikkei.

LEGUJABB

Nagyarányu kommunista-összeesküvést lepleztek le.

(Bucuresti, október 2. Tudósitónk éjszakai telefonjelentése.) Nagyszabásu kommunista összeesküvést fedeztek fel Hotinban. A sziguranca nagyobb mennyiségü fegyvert és lőszert foglalt le. A nyomozó hatóságok a részleteket titokban tartják, azonban elmondták, hogy az uj összeesküvés éppen olyan nagyszabásu, mint volt a tatarbunári. A nyomozás folyik.

Végleges a megyék uj beosztása.

(Bucuresti, október 2. Tudósitón éjszakai telefonjelentése.) Dumitru, a közigazgatási végrehajtó bizottság elnöke és Casnaru belügyi államtitkár ma autói Sinajába utaztak királyi kihallgatásra, hogy aláirassák az uj megyei beosztásról szóló dekrétumot. Ha a dekrétumot Őfelsége aláirja, akkor a holnap megjelenő Monitorul Oficialban megjelenik és e hét folyamán életbe is lép.

— **Lopással vádolt kalauz.** Ma átkisérték az aradi ügyészségre Nadabán Száva vasuti kalauzt, akit lopással vádolva állitott elő a curtici csendőrség. Nadabán kisérte a tegnapi személyvonatot a román-magyar határtól Curticig. Curticinál az egyik utas panaszt emelt, hogy utitáskája s apróbb dolgai eltüntek. A csendőrök a holmit abban a vaggonban találták, ahol a kalauz tartózkodni szokott, Nadabán azonban kijelentette, nem tudja, miképpen jutott oda, ő nem vette el azokat. A kalauzt tagadása dacára a csendőrség az aradi ügyészség fogházába kisérték. Orezeanu Romul vizsgálóbiró kihallgatta és előzetes letartóztatásba helyezte a lopással vádolt kalauzt.

Egy csókért háromnapi börtön,

Bécsi zeneszerző különös kalandja Velencében.

(Bécs, október 2.) Különös kalandja volt a napokban dr. Felber Ervin bécsi zenekritikusnak Velencében, ahol letartóztatták, mert a hajón megcsókolt egy a társaságában levő hölgyet. A zenekritikus este egy ismert berlini hölgyet kisért Velencéből Páduába. A gőzös első osztályában ültek a hajó olyan részén, ahol egész sötét volt. A hajó fasiszta kapitánya, a kivel a felszállásnál Felber összeveszett, váratlanul megparancsolta az egyik matróznak, hogy irányitsa a fényszórót arra a padra, amelyen a pár ült. A fénycsóva, épp abban a pillanatban világitott rájuk, amikor a zenekritikus a társaságában levő hölgyet megcsókolta.

A hajó kapitánya felelősségre vonta Felbert, hogy ki az a hölgy, akit megcsókolt. A zenekritikus nem volt hajlandó felvilágositást adni, mire őrizetbe vették és visszaszállitották Velencébe, ahol a hajó kapitánya átadta a rendőrségnek. Letartóztatták, ujjlenyomatokat készitettek róla, majd három napi börtönre itélték azzal az indokolással, hogy Olaszországban egy asszonyt a nyilvánosság láttára nem szabad megcsókolni.

Közben tudomást szerzett az esetről a velencei osztrák konzul, akinek közbenjárására dr. Felber Ervint szabadlábrahelyezték és egyben kiutasitották Olaszországból. A póruljárt zenekritikus már visszaérkezett Bécsbe és most propagandát indit, hogy a nászutasok és szerelmespárok ne utazzanak Velencébe, mert a fasizmus jóvoltából ott már csókolózni sem szabad.

SPORT

O **Vasárnapi sportprogramm.** Arad. AAC pálya: délelőtt 9 órakor AAC ifj.—Glória CFR ifj. Biró: Matusz. Fél 11-kor AAC II.—AMTE II. Biró: Sincai. Határbiró: Matusz. 1 órakor Wacker—Spárta másodosztályu mérkőzés. Biró: Pálffy. Határbiró: Juhász. Délután fél 3-kor ATE I.—Glória CFR I. Biró: Oravetz. Határbirák: Horváth és Gaál. Egynegyed 5-kor AMTE I.—AAC I. Biró: dr. Vatianu Sabin. Határbirák: Mánya és Reich Alfréd. Micelaca. Olympia-pálya: Intelegerea—Unirea másodosztályu mérkőzés. Biró: Fövényi. Határbiró: Sensendorf. — Sannicolaumic. Banatul-pálya: Banatul ifj.—Olympia ifj. Biró: Traiconi. Ineu. Victoria-pálya: Vointa-Victoria—ineui Victoria. Biró: Pálinkás. Lupeni. Olympia—Jiul. Biró: Burdan. Simeria. Hakoah—CFR Simeria. Biró: Kubick.

O **Football-Derby az AAC pályán.** Vasárnap délután kettős bajnoki footballmérkőzésben lesz része Arad sportközönségének, mikor Aradváros riválisai mérik össze tudásukat, 2 és fél órakor Glória CFR—ATE, 4 és fél órakor AMTE—AAC, melyek külön páronkint is mindig élvezetes sportot nyujtottak. Tekintve az utóbb kijátszott formákat, a mérkőzés kimenetele nyilt.

O **Aradváros 100 km. országuti kerékpáros bajnokságát** vasárnap délelőtt fél 9 órai kezdettel rendezi az oradea-marei országuton a Meteor kerékpár club. Ugyanakkor kerül lerendezésre egy 50 kilométeres verseny is. Start és cél a 190 km.-es kőnél. Érkezés körülbelül fél 12 órakor. A versenyben Aradváros összes kerékpáros versenyzői indulnak.

Az aradi
Apolloban
ma, szombaton
WALTER SCOTT
hires regénye
Az erdők királya
2 részben. — Mindkét rész egyszerre bemutatva
DOUGLAS FAIRBANKS
a főszerepben.
Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.
Jegyek elővételben válthatók.

Borzalmas álom.

Egy kisfiu meggyilkolt anyját átkarolva aludt tovább a gyilkosság után

(Miskolc, október 2.) Az elmult hajnalban véres szerelmi tragédia játszódott le Miskolcon. Guth József lakatossegéd hónapokkal ezelőtt megismerkedett Kovács Máriával, akinek egy kis négyéves fiacskája is volt. Az ismerkedésből szerelem fejlődött és már házasságot terveztek, amikor a leány megtudta, hogy Guth szülői rossz szemmel nézik a dolgot és mindent elkövetnek a házasság megakadályozására. Kovács Mária szakitani akart Guth Józseffel és emiatt gyakori volt közöttük a civakodás. Tegnap este ismét meglátogatta Guth József Kovács Máriát és ujra veszekedés támadt a szerelmesek között. A vitatkozás hevében Guth József revolvert rántott és rálőtt az ágyban fekvő Kovács Máriára. A golyó az orrcsonton keresztül hatolt a leány agyába, amelyet szétroncsolt. A szerencsétlen leány azonnal meghalt. Guth József önként jelentkezett a rendőrségen, ahonnan bizottság szállt ki a helyszinre. Kovács Mária négyéves fiacskája, aki nem ébredt fel a lövés zajára, még ekkor is nyugodtan aludt meggyilkolt anyja mellett és karjával átölelve tartotta. A fiucskát csak hosszu ébresztgetés után sikerült felkelteni s ekkor tudta meg, hogy mi történt anyjával.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET

• **Holnap, vasárnap** bucsuzik az aradi közönségtől Horváth Mici, az aradi szinháznak éveken keresztül dédelgetett primadonnája. A nagyszerü müvésznő, akit kényszerü szerződési kötelezettsége másfelé szólit, mégegyszer megjelenik a rivalda deszkáin, hogy elköszönjön az őtet becéző közönségétől. A bucsuest nagyszerüségét emeli, hogy három legkitünőbb operett: a Sybil, a Cigányprimás és a Lengyelvér kerül teljes zenekarral bemutatásra, a kiváló Gellért Pál karmester vezetésével. Szinészeink közül R. Hegedüs Béby, Kiss Mariska, Vannay Lonci, Andai Ella, Bing János, Róna Dezső, Győző Alfréd, Rudas Bandi, Ladiszlay, Soor Jenő, Faludy Károly és Baróti Jenő lépnek fel. Jegyeket a téli szinház pénztára árusit 10-től 1-ig és 4-től 6-ig.

POLA NEGRI
legujabb filmje:
CLEO
BUCHOWETZKI
rendezésében
ma, szombattól
az aradi
Urániában
Az előadások ½5, 6, ½8 és 9 órakor kezdődnek.

Vasárnap, október 4-én **szüreti bál a „Marilla"** terraszon Arad, Str. Minervei (Elena-u.) végén. **Kezdete d. u. 3 órakor !!**

Közgazdaság.

Zürichben 2'44 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK. (Október 2.) *Áru:* Márka 50, angol font 1010, svájci frank 42, francia frank 10.40, lira 9, dinár 3.65, dollár 210, schilling 30, magyar korona 345, cseh korona 6.25. *Pénz:* Márka 49, angol font 1000, svájci frank 40, francia frank 10, lira 8.50, dinár 3.55, dollár 208, schilling 29, magyar korona 350, cseh korona 6.10. *Kifizetések:* Berlin 50.60, London 1030, Zürich 41, Páris 8.70, Belgrád 3.78, Newyork 211, Bécs 30, Budapest 335, Prága 6.30.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (Október 2.) Berlin 123.35, Amsterdam 208.37, Newyork 518.37, London 2508.50, Páris 24.55, Milanó 20.95, Prága 15.35.50, Budapest 0.0072.50, Belgrád 9.18.75, *Bucuresti 2.45,* Varsó 0.00087, Bécs 0.0073.15.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRLAT. (Október 2.) Berlin 123.40, Amsterdam 208.37, Newyork 518.37, London 2509, Páris 24.36, Milanó 20.85, Prága 15.35.50, Budapest 0.0072.50, Belgrád 9.18.75, *Bucuresti 2.44,* Varsó 0.00087, Bécs 0.0073.15.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Október 2.) *Devizák:* Páris 10.05, London 1024, Newyork 210, Milanó 8.60, Zürich 40.51, Bécs 29.30. Prága 6.20. *Valuták:* Napoleon 790, márka 49, léva 1.48, török lira 1.14, francia frank 9.90, svájci frank 39, lira 8.55, drachma 3, dinár 3.60, dollár 208.50, lengyel márka 34, osztrák korona 29.30, magyar korona 290, cseh korona 6.10.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMAI. — (Október 2.) Belgrád 1265—1269, dinár 1251—1265. *Bucuresti 341—343, lej 335—341,* Páris frank 3344—3374. Bécs osztrák korona 100.57—100.90 Zürich svájci frank 13.770—13.845, Prága 2115—2123, szokol 2105—2123, Newyork dollár 71.340—71.560.

= **Piaci árak.** Burgonya 4—5 lej, bab 10 lej, tehénturó 10 lej, juhturó 40, vaj 80—130 lej, szőlő 17—20 lej, szilva 5—8 lej, alma 8—10 lej, kilogrammonként. Tej 6—7, tejfel 30 lej literenként, tojás 2.50 lej darabja. A baromfipiacon a hizott liba 200—280, hizott kacsa 110—140 lej volt darabja, sovány liba 100—130 lej, sovány kacsa 100—130 lej, tyuk 100—120 lej, csirke 60—90 lej párja. A gabonapiac árai: buza 890—900, kukorica 580—600, árpa 560—580, zab 560—570, rozs 600—620 lej métermázsánkint.

= **A francia automobil-ipar romániai térhódítása.** A francia automobilgyárosok a mindjobban erős bödő német, olasz és amerikai konkurrencia miatt elhatározták, hogy egyelőre Bucurestiben, Temesváron és Nagyváradon leraktokat és garázsokat fognak létesiteni. Ezáltal lehetővé teszik, hogy a romániai közönség nem katalógus, hanem megszemlélhető modellek után szerezhesse be szükségleteit. A francia autóipar a verseny terén semmi költségtől sem riad vissza, mert Romániában — a benzin olcsósága és az autótulajdonosokra kivetett könnyű adóterhek miatt — térhódításának igen nagy lehetőségeit látja.

Jön! Jön!

JACKI COOGAN

legujabb filmje az aradi Urániában.

MOZI.

xx **Az „Erdők királya" nagysikerű bemutatója az aradi Apollóban.** Zsufolt nézőtér tetszése mellett mutatta be az „Erdők királya" cimü tizfelvonásos hatalmas filmremeket. A film Walter Scott jubileumára készült, az iró gyönyörü regénye nyomán és olyarányu tömegjeleneteket hoz filmre, hogy e tekintetben is felülmul minden filmet. A főszerepet Douglas Fairbanks alakitja. Jegyek elővételben válthatók az Apolló elővételi pénztáránál. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx **Pola Negri-film bemutató az aradi Urániában.** Ma szombaton a legujabb és egyben a legkedvesebb Pola Negri-filmet mutatja be az Uránia mozgószinház. Kedves jelenetek egymást váltják a legizgalmasabb drámai pillanatokkal és Pola Negri ujabb alakitásával hatalmas mértékben emeli müvészi hirnevét.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judeţului.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöttekért nem vállalunk felelősséget.

Felhivás!

Miután Perjámoson **Iosity és Trudt** cég üzletét átvenni szándékozom, felkérem nevezett cég hitelezőit, hogy igényeiket **e hó 8-ikáig** annyiból is inkább jelentsék be nálam, mert a később jelentkezőket figyelembe venni nem fogom. 1034

Perjámos, 1925. október hó 1.

Id. Hanz János.

GHIOROCON

a központban, **bőrkereskedés és elpészüzlet** teljes berendezéssel, 8 géppel, kétszobás lakással, nagy üzletkörrel, más vállalat miatt jutányos árért eladó. Felsőrész, készitéshez értő szakembernek egzisztenciát és nagy jövedelmet biztosit. Bővebbet: **Györffy "Mures" irodájában Arad.**

Tisztelettel értesitjük a n. é. közönséget, hogy a teljesen átalakitott

bodegánk

Arad, Str. Cercetasilor (Szent Pál-u.)

Löwi Náci vezetése mellett

október hó 3-án megnyilik.

Reggel 3 óráig nyitva.

Tisztelettel:

Löwi és Pap

Emeletes bérház

Aradon, a Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) közvetlen közelében elfoglalható 3 szoba, alkov, elő-, fürdőszobás lakással, pincével, raktárral 750.000 lejért eladó. Kizárólagos megbizott «URANUL» iroda Arad, a főpostával szemben. 16108

A város közvetlen közelében

60—70 kat. holdas

ingatlan

bolgár kertészet céljára bérbeadó. Bővebbet: **Györffy „MURES" irodájában Arad.** 15107

Jelzálogkölcsönöket

földekre és házakra

rendkivül előnyös feltételek mellett folyósittat

TENNER és BÖHM

bankbizományosok Arad. 5860

SOKKAL

olcsóbbak és finomabbak az importált francia és angol áruknál az **M. M. Konzervgyár Timisoara**

M. M. BEFŐTTEI és M. M. JAMEI,

melyek minden nagyobb csemegeüzletben kaphatók. 4376

Lloyd 3953

Biztos megélhetést nyujtó,

nagyforgalmu **belvárosi füszerüzlet,** teljes berendezéssel 25.000 lejért eladó. Megbizott: «URANUL» iroda Arad. főpostával szemben. 16108

G. 3668/1925.

PUBLICATIE DE LICITAŢIE.

Pe baza decisului judecatoriei de ocol Arad, No. de mai sus, 12 cămăşi bărbăteşti şi 1 costum negru preţuite in suma de lei 4200.— cuprinse in favorul Dr. Atanasie Brădean pentru suma de lei 570.— capital precum şi spesele staverite până in present se vor vinde la licitaţie publica in Arad, Strada Elena No. 29. in ziua de 6. Octomvrie 1925. d. m. la orele 5 conf. art. de lege LX §-ul 107 şi 108 din anul 1881 al legei executionale.

Arad, la 15 Septemvrie 1925

Ciupuliga,
executor judecatoresc.

G. 10057—1925.

PUBLICATIE DE LICITAŢIE.

Pe baza decisului judecatoriei de ocol Arad, No. de mai sus, mobile şi alte obiecte preţuite in suma de lei 16500.— cuprinse in favorul lui Hubert Iosif pentru suma de lei 410.— capital precum şi spesele staverite până in present se vor vinde la licitaţie publica in Arad, Strada Moise Nicoara Nr. 13. in ziua de 10 Octomvrie 1925. d. m. la orele 3 conf. art. de lege LX §-ul 107 şi 108 din anul 1881 al legei executionale.

Aceasta licitaţie se va ţine şi in favorul Klein Geza. 5855

Arad, la 21 Septemvrie 1925.

CIUPULIGA,
exec. judec. regesc.

EXECUTORUL JUDECĂTORIEI DE OCOL ŞIRIA.

Nr. G. 1877—1925.

PUBLICATIUNE DE LICITAŢIUNE.

Subsemnatul executor judecătoresc in senzul art: 102. a legii XLI. din 1881., respective art: 19. a legii XLI. din 1908., prin aceasta publică, că in urma decisului judecătoriei de ocol Şiria No. C. 286—1925. pentru suma de lei 4400.— capital şi acc. efectuindu-se execuţia escontentativă in favoarea lui Adolf Lusztbader domiciliat in Arad sau pus sechestru pe următoarele mişcătoare şi anume: 1 vacă şi 1 căruţă, preţuită in suma de 18.000.— lei.

Deci in urma decisului No. G. 1877, a judecătoriei de ocol Şiria, pentru incasarea pretenziunei de lei 4400.— şi acc. şi speselor stabilite până acum, se defige termin de licitaţie pe ziua de 5. Octomvrie 1925. oara 10. a. m. in comuna Şiria la casa urmăritului. Să invită cumpărătorii cu aceia observare că mişcătoarele se vor vinde in bani gata, in caz de lipsă şi sub preţul estimat. Intrucât mişcătoarele sunt sechestrate şi din partea altora şi aceştia şi-au căştigat drept de escontentare, licitaţia se ordonă in senzul §. 120. a legii din 1881 şi in favoarea acelora. 5854

Şiria, la 22. Septemvrie 1925

exec. judecatoresc.

Belvárosban,

kellemes utcában, a központhoz közel, 5 szobás, parkettás, fürdőszobás, erkélyes I-ső emeleti lakás november, esetleg december 1-re haszonbérbe kiadó. **Haász irodája Arad,** Str. Eminescu (v. Deák Ferenc-u.) 12. 16567

! Ujra kapható a biztos hatásu **„Radikal"** patkányirtó anyag mindenütt gyógyszertárban és drogeriában. Ne fogadjon el mást, mint az eredeti, régi, jó „RADIKALT" **!**

Az aradi **Fehér Kereszt** gyémánttermében a közkedvelt

Lammert, Lévay, Rácz

jazz-band trió

legujabb bécsi slágerekkel szórakoztatja az uri közönséget.

PARKETTÁNC

UTLEVEL VIZUMOZAST és MEGBIZASOKAT naponkénti futárinditással legolcsóbban, legmegbizhatóbban és leggyorsabban közismert pontossággal „SÁNDOR HIRLAPIRODA“ ARAD, (Vármegyeházzal szemben) intéztet el. Külföldi menetrendek díjmentes használata. Gyüjtőhelyünk nincs!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetési ára hétköznap **3** lej — bani, vasárnap **4** lej. — Vastagabb betűvel **6** lej, illetve **8** lej. — A vastagabb betűvel kivánt szavakat aláhuzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig veszünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap **30** lej, vasárnap **40** lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.
* * * * * **Hirdetések telefon utján is felvehetők, telefon szám: 151.** * * * * *

Lakás.

BELVAROSBAN diszkrét bejáratu butorozott szoba kerestetik. Cím Rudolf Mosse Arad. 10276

Ingatlan.

ARAD, Str. Oituz (Illés-ucca) 45. számu magánház elfoglalható 5 szobás modern lakással, parkirozott kerttel eladó. Bővebbet Burza Testvérek vaskereskedésében. 5859

FERENCTÉR közelében 112 □-öles telek egy megjavitható 2 szobás lakásu öcska házzal 185 ezer leiért eladó. Boross-ügynökségnél Arad, Str. Consistorului (volt Batthyány-u. 9. sz.) 5861

Alkalmazás.

ÖNÁLLÓ, mérlegképes könyvelő mielőbbi belépésre állást keres. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába „Önálló könyvelő“ jelige alatt kér. 500

GYAKOROLT cipész-szabász azonnal is felvétetik. Cim Hermbe Mihály és Tsa bőr- és cipészüzlet Pancota. 5843

JÓLMENŐ VARRODÁVAL belvárosban rendelkező urinő társulna periekt varrónővel. Cim Löbl hirlapiroda Arad. 5852

BOLTISZOLGA vagy kifutó fiut és villanyszerelő tanulót felveszünk. Varga és Rosenfeld, Arad, Fischer Eliz-palota. 5845

BEJÁRÓNŐNEK ajánlkozom. Cim Arad, Str. G. H. Jonescu 7. 5860

PERFEKT szobaleány kerestetik október hó 15-i belépésre gyermektelen házaspárhoz. Jelentkezés Schulhof, Bohus palota III. kapu, I. em. délelőtt 9—11-ig. 5858

HÁZMESTERT keresek azonnali belépésre, ki a központi fűtéshez ért és irodában szolgának alkalmazható. Kálmán A. Arad, Piata Catedralei (Thököly-tér) 5. szám. 10276

JOBB házból tanuló fizetéssel esetleg ellátással rőfös és rövidáru üzletben felvétetik. Hirschl Géza, Arad, Str. Colonel Paulian 11. 5856

PERFEKT magyar-német gyors és gépirónőt keres aradi textilnagykereskedő cég. Románul tudók előnyben. Ajánlatokat Rudolf Mosse Arad, hirdető irodájába küldendők „Perfect 1925“ jeligével. 10278

IRODAKISASSZONY lehetőleg románul tudó, azonnali belépésre kerestetik. Gábor csokoládégyár Arad, Str. Cuza Voda 1. sz. 5857

MINDENES tőzőnő azonnali belépésre kerestetik. Cim Sándor Ivánné, Sándor-hirlapiroda Arad. 1010

UTAZOKAT és képviselőket keresünk magas jutalékra. Cim Rudolf Mosse hirdető-irodában Arad. 10276

NŐI-szabósegéd kerestetik vidékre. Cim Lederer Ferencné Lipova Str. Matei Corvin 471. 10276

GYAKORNOK felvétetik. Cim Rudolf Mosse Arad. 10076

MUNKÁSLEANYOK 4-től 8 lej órabér mellett állandó alkalmazást kapnak. Jelentkezés lehetőleg a reggeli órákban. Gábor csokoládé-gyár Arad. 5796

GÉPÉSZ Diesel motorhoz felvétetik. Dr. Jancu-malom Curtici. 5834

HÁZIKISASSZONYNAK keresek tanyára lehetőleg idősebb, szolid, szorgalmas árvaleányt, ki önállóan főz, egy kis cseléd segitségével, minden egyéb házi munkát elvégez, szabad idejében pedig varr, vagy két nagyobb fiucskával foglalkozik. Megkeresések következő cimre küldendők: Leu Pálné Ciacova. Földmives iskola. 5813

Üzletek.

JÓFORGALMU füszerüzlet három szobás lakással, teljes berendezéssel, árual. Továbbá egy három helységű pedegal lakással, korlátlan italmérési engedéllyel, egy forgalmas vonalon, igen kedvező feltételekkel öt éves bekebelezett bérleti joggal azonnal átadó. Boross ügynökségnél Arad, Str. Consistorului (volt Batthyány-u. 9. sz.) 582

Vétel és eladás.

MÉHTÖRZSEK olcsón eladók. Posta Lajos, Pusztafeset-Zerindul mare (Jud. Arad.) 5847

ZONGORA, hegedü, cimbalom, bőrönd, silskin kabátok, szörmék, complett szobaberendezések, szőnyegek, vitrin, hintaszék, varrógépek, gyermekkocsi, disztárgyak, iróasztalok, fotelok, antik órák, scheslon, antik schál, rézágyak, rézmosdó, festmények, vizes és boros poharak stb. eladók Arad, Str. Consistorului 12. (volt Batthyány-ucca) I. e. jobbra. 600

EGY harminc colos Hoffer és Schrantz-féle daráló, francia kővel, tizennégy lóerős motorral eladó. Vessa István, Sajtény. 5846

ANTIK ÉS MODERN butorokat, különböző antik tárgyakat, szörme árukat, disztárgyakat, szőnyegeket, fehér és ruhanemüt, háztartási cikkeket, stb. bizományba veszek. Arad, Str. Consistorului 12. (volt Batthyány-ucca), I. em., jobb. 1000

MATRACOS ágyak, szekrények és edényfélék olcsón eladók. Arad, Strada Cosbuc 61. (volt Wesselényi-u.) 5851

MÓKUS bundabélés és szkunks boa eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5849

HÁLÓ és ebédlőberendezés olcsón eladó. Bővebbet Györffy „Mures“ irodájában Arad. 15198

EZÜSTÖT, ékszert, antik butort, zongorát, teljes modern lakás berendezéseket legmagasabb árban veszünk. Vidékre utazunk. Salon Artistique Arad. 2601

Különféle.

SZAZHUSZ lejért női filc kalapokat formáz és tisztit, 70 lejért férfi kalapokat vasal, tisztit és formáz „Gaby“ szalon Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 11. sz. (volt József főherceg-ut.) 5780

Legforgalmasabb uton levő kétkirakatos

üzlethelyiség

irodával, pincével, azonnalra, lelépés nélkül kiadó. Bővebbet Györffy «Mures» irodájában Arad, Str. Usirei (Fábián G.-u.)

Ghiorocon

magánház, a villanyos főmegálló közelében, elfoglalható kétszobás lakással, kerttel, olcsón eladó. Bővebbet: Györffy "MURES" irodájában Arad. 15198

Ujmikalakán

160 négyszögöles **telek**, esetleg részletfizetésre is, olcsón eladó. Bővebbet: Györffy «MURES» irodájában Arad. 15199

Lapunkban egy hirdetés Jó tőkebefektetés.

Női kalapok

formázása és festése 100 lejtől kezdve, a legujabb formák szerint, a legszebb kivitelben, **bársony- és posztókalapok** mélyen leszállitott árban

„HUNIA“ Fabrica de Palarii

Arad, Str. Metianu 14. (v. Forray-u. 3.)

Belvárosi magánház,
elfoglalható 4 szobás lakással
eladó.
Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5841

TEKINTSE MEG
ARAD, STR. CONSISTORULUI
(Batthyány-ucca) 12. szám alatt levő dusan felszerelt bizományi raktárt.

Tímár-telep

modern berendezéssel, **házzal** együtt, visszavonulás miatt, **bérház és magánházak** Arad város bármely részében, mindenhol elfoglalható lakással, **vendéglők és szállodák** helyben és vidéken, esetleg **házzal** együtt, **műmalmok** és **földbirtokok** buzatermő vidéken **olcsón** vehetők **„Fortuna“ iroda utján Arad,** Strada Consistorului (Batthyány-u.) 31.

VEGYEN
MUZSAY-nál
Aradon a szinházzal szemben

Férfi öltöny, őszi-téli Lej	1950—
Őszi-téli felöltő (tiszta gyapju) ... „	1950—
Double ragián vagy ulster mind. szinb. „	2500—
Gummi kabát ... ... „	960—
Fregoli őszi kabát minden szinben „	2600—
Bőrkabát (szörme bélés és galiér) „	4600—

Winpassingi és Hannoveri gummi kabát különlegességek.

Ha azt akarjátok, hogy borotok többé meg ne romoljon, hogy édes maradjon és fel ne forrjon, használjátok a dr. Babes-féle

OMNIA FERMENTICIDOLT,

az állami vegyészeti intézet által egyedül elemzett és megengedett terméket. Egy doboz elegendő 1000, azaz ezer liter borhoz. Kapható drogeriákban, gyógyszertárakban és borászati raktáraknál. Főraktár: **Soc. „OMNIA“ Bucuresti.**
5793

Kötött női kabátok és gyermek szvetterek még a tavalyi olcsó árakban, női és gyermek harisnyák **mélyen leszállitott árakban!** **Szabolcsi és Kleinnál** Arad, Str. Metianu (Forray-u.) II. sz.

Kádár István urszabósága Arad, Strada Bucur (v. Eötvös-u.) 3. szám. Angol szövetkülönlegességek nagy raktára

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépén. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavállalat.